

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Anerkendelsesdirektivet.

1. Resumé

Europa-Kommissionen har den 19. december 2011 fremlagt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer (KOM(2011)883 endelig. Bedre kendt som anerkendelsesdirektivet. Forslaget er oversendt til Rådet den 11. januar 2012 i dansk sprogversion.

Det overordnede formål med revisionen af anerkendelsesdirektivet er at effektivisere proceduren for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer med henblik på at fjerne barrierer for arbejdskraftens frie bevægelighed i EU og sikre en styrkelse af det indre marked.

Forslaget forventes at ville kræve tilpasning af den gældende danske lovgivning, som implementerer det gældende anerkendelsesdirektiv. Forslaget skønnes derudover at kunne få statsfinansielle konsekvenser.

2. Baggrund

EU-reglerne for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, også kendt som "anerkendelsesdirektivet". Det gældende anerkendelsesdirektiv berører på EU-plan omkring 4700 lovregulerede erhverv, fordelt i omkring 800 erhvervsgrupper, og i Danmark berører direktivet omkring 120 lovregulerede erhverv.

Forslaget til en revision af anerkendelsesdirektivet er fremsat med hjemmel i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde, artikel 53, stk. 1 og artikel 62, hvorefter Europa-Parlamentet og Rådet kan udstede direktiver og forordninger, der er nødvendige for at gennemføre arbejdskraftens frie bevægelighed, direktiver om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser og direktiver om samordning af nationale bestemmelser om adgangen til at optage og udøve selvstændig erhvervsvirksomhed.

Det gældende anerkendelsesdirektiv indebærer for medlemsstaternes statsborgere, at de har ret til at udøve et erhverv som selvstændig eller lønmodtager i en anden medlemsstat end den, hvori de har opnået deres erhvervsmæssige kvalifikationer. Beslutningsproceduren fremgår af traktatens artikel 294 (tidl. artikel 251 i TEF), hvor der henvises til den almindelige lovgivningsprocedure med henblik på vedtagelse af retsakter.

Direktivet gælder for EU/EØS-statsborgere og for statsborgere i lande, som EU har indgået aftale med om anvendelse af direktivet. Direktivet gælder for fysiske personer, som er fuldt kvalificerede til at udøve deres erhverv i et EU/EØS-land, og som ønsker at arbejde som selvstændige eller som arbejdstagere i en anden medlemsstat eller lande, som EU har indgået aftale med om anvendelse af direktivet inden for et erhverv, som er lovreguleret i landet.

Anerkendelsesdirektivet fastsætter reglerne for varig erhvervsudøvelse (etablering) og for midlertidig og lejlighedsvis erhvervsudøvelse (tjenesteydelser) på tværs af grænserne i EU/EØS.

Forslaget til en revision af anerkendelsesdirektivet er bl.a. udarbejdet på grundlag af resultaterne af ex-post evalueringen jf. direktivets artikel 60. stk. 2, og en række undersøgelser¹.

Under evalueringen blev der identificeret behov for en forenkling af eksisterende regler til gavn for borgere, bedre integration af erhvervene i Det Indre Marked og styrkelse af tilliden til anerkendelsessystemet.

Forslaget udgør et af de tolv nøgleinitiativer i Europa-Kommissionens ”Akten for det indre marked”², som er en pakke, der skal skabe vækst og job i EU.

3. Formål og indhold

Det gældende anerkendelsesdirektiv regulerer borgernes ret til at få anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer med henblik på at udøve lovregulerede erhverv i medlemsstaterne, på samme vilkår som gælder for landets egne statsborgere.

Det overordnede formål med revisionen af direktivet er at identificere konkrete behov for og foretage ændringer i direktivet, så det i højere grad kan bidrage til fjernelse af barrierer for arbejdskraftens frie bevægelighed i EU, og dermed bidrage til at skabe vækst og job i EU.

Indeholdt i Europa-Kommissionens direktivforslag er en række konkrete horisontale emner, som har til formål at bidrage til fjernelse af barrierer for arbejdskraftens frie bevægelighed i EU og til styrkelse af indre marked:

- *Indførelse af et europæisk erhvervspas (Professional Card)*

Forslaget om indførelse af erhvervspas er et nyt forslag, der har til formål at forenkle eksisterende anerkendelsesprocedurer til gavn for borgere og at effektivisere kompetente myndigheders anerkendelsesarbejde.

¹ Dokumenter vedr. evaluering af anerkendelsesdirektivet:
http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/policy_developments/evaluation_en.htm

² Akten for det indre marked: http://ec.europa.eu/internal_market/smact/index_da.htm

Det foreslås bl.a., at erhvervspas udstedes som et elektronisk certifikat, at udstedelsen af et erhvervspas bliver en frivillig ordning for borgere, og at erhvervspasset i fremtiden kan anvendes ved både den faste etablering og den midlertidige og lejlighedsvis tjenesteudøvelse.

Indeholdt i forslaget er et initiativ om at mobilisere hjemlandet med henblik på at lette anerkendelsesarbejdet i værtslandet. Forslaget begrundes med, at det vil være hjemlandet, der er i besiddelse af de relevante oplysninger om ansøgeren, eftersom hjemlandet udsteder uddannelsesbeviser, autorisationsbeviser m.v. og som er i besiddelse af oplysninger om kravene til erhvervsudøvelse i hjemlandet.

Det foreslås, at tjenesteydere, som ikke er omfattet af reglerne om forudgående kontrol, jf. direktivets artikel 7.4 får verificeret ansøgningen om erhvervspas samt får oprettet og valideret deres erhvervspas af den kompetente myndighed i hjemlandet. Erhvervspas foreslås at have gyldighed i 2 år.

Det foreslås endvidere, at tjenesteydere, som er omfattet af den forudgående kontrol, jf. direktivets artikel 7.4, samt erhvervsudøvere, som ønsker at etablere sig (søger om værtslandets autorisation) får verificeret ansøgningen og oprettet deres erhvervspas af den kompetente myndighed i hjemlandet, og at den endelige validering af erhvervspasset, som fører til udøvelse af det lovregulerede erhverv, udføres af værtslandet.

- *Indre Markeds Informationssystem (IMI) skal være "back office" for de myndigheder i medlemsstaterne, der arbejder med erhvervspasset*

Med henblik på effektivisering og forenkling af procedurerne i tilknytning til behandling af ansøgninger om erhvervsmæssig anerkendelse, herunder oprettelse og validering af erhvervspas, foreslås de allerede tilgængelige IT-systemer, eksempelvis IMI, at blive udnyttet fuldt ud. Konkret foreslås en forkortelse af sagsbehandlingsfrister for ansøgninger, der er ledsaget af erhvervspasset.

IMI-systemet, som allerede i dag bruges af kompetente myndigheder, vurderes at have skabt større tillid samt bedre og mere effektivt samarbejde mellem de europæiske myndigheder. Som følge af det styrkede samarbejde mellem medlemsstaternes myndigheder, foreslås, at IMI bliver brugt som myndighedernes "back office", hvor ansøgernes dokumenter opbevares, og hvor oprettelse og validering af erhvervspas bliver udført.

Det foreslås tillige, at Europa-Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter, jf. Traktatens artikel 291, med henblik på at sikre tekniske specifikationer og nødvendige foranstaltninger, integritet, fortrolighed og rigtighed af informationer, som er indeholdt i erhvervspasset og i IMI-filen.

- *Revision af omfanget af lovregulerede erhverv i medlemsstaterne, med udgangspunkt i traktatens regler om diskriminationsforbud og medlemsstaternes hensyn til at regulere adgang til udøvelse af visse erhverv*

Formålet med forslaget om revision af omfanget af lovregulerede erhverv er at sikre større gennemsigtighed og berettigelse for de regulerede erhverv gennem bestemte kvalifikationskrav, som stilles i medlemsstaterne.

Indeholdt i forslaget er således et krav til medlemsstaterne om at oplyse Europa-Kommissionen om de eksisterende lovregulerede erhverv i medlemsstaterne og gennemføre en "screening" af disse.

Screeningen foreslås at bestå af en undersøgelse af den nationale lovgivning for at konstatere, hvorvidt der til lovreguleringen af erhvervene i medlemsstaterne kan knyttes nogle objektive kriterier, som diskriminationsforbud, offentlig interesse, nødvendighed, eller andre almene hensyn i medlemsstaterne.

Senest ved udgangen af gennemførelsesperioden vedrørende implementering af direktivet skal udarbejdes en rapport om resultaterne af screeningen og medlemsstaternes intentioner om en eventuel ændring i reguleringen. Rapporterne foreslås forelagt alle medlemsstater med en høringsfrist på seks måneder. Det foreslås, at Europa-Kommissionen herefter udarbejder en rapport, som forelægges for de nationale koordinatore for direktivet, inden rapporten sendes til Rådet og Europa-Parlamentet.

Ifølge forslaget bør dette følges op af en gensidig evaluering hver andet år.

- *Indførelse af regler for delvis adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv, som implementerer EF-domstolens retspraksis på området³*

Forskellen inden for et bestemt erhverv i to medlemsstater kan være så stor, at erhvervsudøvere er nødt til at gennemgå hele uddannelsesprogrammet i værtsmedlemsstaten for at kompensere for forskellene i de tilsvarende kvalifikationskrav i værtslandet. Da EU-domstolen fik forelagt denne problemstilling, udviklede Domstolen princippet om delvis adgang. Domstolen fastslog således, at medlemsstaterne under visse betingelser skal tillade delvis udøvelse af erhvervet efter anmodning fra erhvervsudøveren. Dette princip foreslås inkorporeret i anerkendelsesdirektivet.

³ Sag C- 330/039:

<http://curia.europa.eu/juris/showPdf.jsf?text=&docid=57969&pageIndex=0&doclang=DA&mode=doc&dir=&occ=first&part=1&cid=45322>

- *Kravet om 2 års erhvervs erfaring inden for ikke-lovregulerede erhverv kan fraviges, hvis der er tale om følgeskab med forbrugere, der ønsker at vælge en tjenesteyder fra hjemlandet*

2-årsreglen i det gældende direktivs artikel 5, stk.1, er generelt accepteret, fordi den beskytter forbrugerne i medlemsstater, hvor et erhverv er lovreguleret, og hvor erhvervet ikke er lovreguleret i hjemlandet. Forslaget til en revision af anerkendelsesdirektivet handler derfor om forbrugere, som rejser fra deres hjemland til en anden medlemsstat og som ikke ønsker at vælge en erhvervsudøver i den medlemsstat, de rejser til, men en erhvervsudøver fra den medlemsstat, de kommer fra (eksempelvis en gruppe turister, der har valgt en turistfører i det land, de kommer fra). I så fald har den pågældende erhvervsudøver ikke nogen kontakt med lokale forbrugere i værtsmedlemsstaten, men kun til den konkrete forbruger, der selv har valgt ham. Et krav om forudgående anmeldelse ville således synes unødvendigt. Forbrugernes valgmuligheder vil efter forslaget være begrænset i tilfælde, hvor den offentlige sundhed eller sikkerhedsmæssige risici for forbrugerne retfærdiggør det.

- *Indførelse af "Common Training Frameworks"*

Det foreslås, at faglige organisationer kan forelægge forslag til Europa-Kommissionen om en fælles prøve. En "Indre Markeds test" eller et fælles uddannelsesprogram ("Common Training Frameworks") med henblik på, at erhvervsudøvere, som består prøven eller er i besiddelse af de bestemte uddannelseskvalifikationer, bliver berettigede til automatisk anerkendelse af deres kvalifikationer.

Indførelsen af ordningen kræver, at mindst ni medlemsstater kan acceptere ordningen. Medlemsstater, som ikke ønsker at deltage i ordningen, underretter Europa-Kommissionen om, hvorvidt disse medlemsstater vil forbeholde sig ret til at anvende de gældende udligningsforanstaltninger (krav om egnethedsprøve eller prøvetid, som forudsætning for anerkendelse), når dette er nødvendigt.

- *Obligatorisk anvendelse af Indre Markeds Informationsystem (IMI) og indførelse af en "alert system" for sundhedsfaglige erhverv*

Ovennævnte foreslås med henblik på at styrke det administrative samarbejde mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder. Samarbejde mellem medlemsstater via IMI er allerede daglig praksis, og medlemsstaternes myndigheder udveksler relevante oplysninger om ansøgenes erhvervsmæssige kvalifikationer, lovlig etablering i hjemlandet m.v., jf. direktivets artikel 8 og artikel 56. I dag er dette imidlertid ikke obligatorisk for de kompetente myndigheder, for så vidt angår erhvervsudøvere, hvis aktiviteter ikke er omfattet af servicedirektivet.

I forslaget til en revision af anerkendelsesdirektivet foreslås det, at de kompetente myndigheder i et medlemsland skal være forpligtet til at advare

kompetente myndigheder i alle andre medlemslande, hvis en person i sundhedssektoren har fået forbud mod at udøve sit erhverv af en offentlig myndighed eller en domstol.

- *Udvidelse af servicedirektivets Kvikskranker til at omfatte alle professioner, således at alle kan ansøge om erhvervsmæssig anerkendelse via de Kvikskranker, der er blevet oprettet under servicedirektivet*

Det foreslås, at alle borgere, der ønsker at få deres erhvervsmæssige kvalifikationer anerkendt, bør kunne henvende sig de Kvikskranker (Point of Single Contact), som er oprettet i henhold til servicedirektivet i stedet for at skulle gå fra den ene offentlige instans efter den anden. Ved Kvikskranken vil borgerne kunne få al information om de dokumenter m.v., der er nødvendige for at få deres kvalifikationer anerkendt, og de vil også her kunne foretage alle online-ankendelsesekspeditioner.

- *Beføjelse til Europa-Kommissionen om at vedtage almengyldige ikke-lovgivningsmæssige retsakter, jf. Traktatens artikel 290*

Det foreslås, at Europa-Kommissionen fremover skal kunne udbygge eller ændre visse ikke-væsentlige bestemmelser i anerkendelsesdirektivet i overensstemmelse med Traktatens artikel 290 om ”delegerede retsakter”. Hidtil har dette skullet udøves efter komitologisystemet, jf. artikel 58 i det gældende direktiv. Det er eksempelvis tale om muligheden for at foretage en teknisk opdatering af direktivets bilag IV, V og VIII, at opdatere informationer om varigheden af enkelte uddannelser (overgang til ETCS normeringssystem), om uddannelsestitler, uddannelsesinstitutioner m.v.

Europa-Kommissionens direktivforslag indeholder endvidere en række sektorspecifikke emner:

Direktivet om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer indeholder en række harmoniserede minimumskrav til uddannelse af læger, tandlæger, sygeplejersker med ansvar for den almene sundheds- og sygepleje, jordemødre, farmaceuter, dyrlæger og arkitekter. Disse minimumsuddannelseskrav har dannet grundlag for automatisk anerkendelse i mange år, men foreslås opdateret og moderniseret, ikke mindst på grund af den videnskabelige og teknologiske udvikling.

Blandt de sektorspecifikke emner om den automatiske anerkendelsesordning for denne persongruppe er bl.a. forslag om:

- *En mere klar og effektiv notifikationsprocedure, når en medlemsstat ønsker at få optaget en ny eller redigeret en eksisterende uddannelsestitel i bilag V til direktivet*

Indeholdt i forslaget er en beskrivelse af notifikationsproceduren samt et forslag om, at notifikationer ledsages af en rapport om uddannelsernes

overensstemmelse med minimumuddannelseskra­v i direktivet. Rapporten foreslås at blive udarbejdet af et i medlemsstaten udpeget kompetent organ, eksempelvis et akkrediteringsorgan.

- *Forhøjelse af adgangskrav til optagelse på sygeplejerske- og jordemoderuddannelsen fra den eksisterende 10 års almene skolegang til 12 års forudgående almen skolegang*

Efter det gældende direktiv er adgangskravet for optagelsen på sygeplejerske- og jordemoderuddannelsen mindst 10 års almen skolegang. Områderne har dog udviklet sig væsentligt i de sidste tre årtier: Sundhedspleje i lokalområdet, brug af komplekse behandlinger og teknologi, som udvikler sig løbende, forudsætter, at sygeplejersker er i stand til at udføre mere selvstændigt arbejde. Forslaget afspejler tillige det reelle adgangskrav for sygepleje­uddannelsen i størstedelen af medlemsstaterne.

- *Superviseret praktisk erfaring af henholdsvis 2-1 års varighed efter en afsluttet arkitektuddannelse af henholdsvis 4-5 års varighed*

Uddannelseskra­vene på 4 års akademiske studier for arkitekter, som er defineret i artikel 46 i direktivet, er et minimum, idet medlemsstaterne og universiteterne gerne må anvende højere standarder ved uddannelse af fremtidige arkitekter. I mange medlemsstater udbyder universiteterne således i dag studier på mindst 5 år på arkitektuddannelsen.

Med forslaget tages spørgsmålet om prøvetid under kvalificeret fagmands ansvar op, da dette er et aspekt af arkitektuddannelsen, som allerede er anerkendt i flere medlemsstater, som betragter dette som et væsentligt element i uddannelsen af arkitekter.

Vedtages forslaget vil det således tage mindst 6 år (4+2 eller 5+1) at blive fuldt kvalificeret arkitekt i EU, og dette vil altid omfatte prøvetid under kvalificeret fagmands ansvar.

- *Muligheden for meritoverførsel for dele af speciallægeuddannelser, hvor uddannelserne overlapper hinanden*

Det gældende direktiv giver ringe mulighed for anerkendelse af tidligere undervisning som en del af uddannelseskurser, som - i hvert fald - er på et niveau, der svarer til uddannelsen i et givent speciale. Dette er især relevant for specialer, som udspringer af intern medicin eller almen kirurgi. Hvis en læge har fulgt en speciallægeuddannelse og efterfølgende følger en anden speciallægeuddannelse, skal denne efter gældende ret i princippet følge det komplette uddannelsesprogram for det andet speciale helt fra begyndelsen.

Med henblik på at forbedre muligheder for anerkendelse, foreslås at give medlemsstaterne mulighed for at give delvis dispensation fra dele af speciallægeuddannelsen, hvis den pågældende del af uddannelsen allerede er gennemført i forbindelse med et andet speciallægeuddannelsesprogram.

- *Muligheden for oprettelse af visse læge- og tandlægespecialer, når specialet findes i en tredjedel af medlemsstater*

Den automatiske anerkendelse kan i øjeblikket kun udvides til nye specialer, hvis specialet eksisterer i mindst 2/5 af medlemsstaterne. Europa-Kommissionen vurderer, at denne grænse kan skabe en hindring for innovation og begrænse mulighederne for at indsætte nye medicinske specialer i direktivet. Derfor foreslår Europa-Kommissionen, at grænsen for det krævede antal medlemsstater sættes ned fra 2/5 til 1/3.

Forslaget til en revision af anerkendelsesdirektivet indeholder endvidere emner, som har til formål at klargøre visse bestemmelser i direktivet, med henblik på præcisering af borgernes rettigheder og pligter i forhold til direktivet:

- *Muligheden for, at en EU/EØS-borger, som kommer fra en medlemsstat, hvor erhvervet ikke er lovreguleret, kan få sin autorisationsansøgning behandlet og anerkendt efter reglerne i direktivet*

Hvis en erhvervsudøver ønsker at flytte fra et land, hvor hverken hans erhverv eller hans uddannelse er lovreguleret, til et land hvor erhvervet er reguleret, kan værtslandet kræve, at erhvervsudøver beviser, at den pågældende har opnået den relevante erhvervs erfaring af 2 års varighed i løbet af de sidste 10 år (kravet gælder både for midlertidig mobilitet og for etablering). Hvis "2-årsregelen" ikke er opfyldt, kan ansøgeren efter gældende ret ikke få behandlet sin autorisationsansøgning efter reglerne i direktivet, men efter traktatreglerne om etableringsfrihed (hvorefter værtslandet kan kræve, at ansøgeren supplerer sine uddannelseskvalifikationer).

Det foreslås, at der gives adgang til at få behandlet autorisationsansøgningen efter direktivet, hvis følgende betingelser er opfyldt: 1) det fremgår af ansøgerens uddannelsesbevis, at pågældende er uddannet til at udøve sit erhverv i hjemlandet og 2) uddannelsesbeviset er udstedt af en kompetent myndighed i uddannelseslandet.

- *Mulighed for medlemsstaterne til at stille specifikke krav om egnethedsprøve og brug af "notar" titel inden for notarerhvervet*

Med forslaget kan medlemsstaterne stille et krav om, at notarer, som ønsker at etablere sig i medlemsstaterne, aflægger en egnethedsprøve.

Endvidere foreslås, at notarer, som i værtslandet leverer tjenesteydelser midlertidig og lejlighedsvis, ikke kan udfærdige dokumenter, der i henhold til værtslandets lovgivning kræver et stempel, under den faglige titel fra hjemlandet.

- *Afklaring af krav om bestemte sprogkompetencer, især for sundhedspersoner*

Det foreslås bl.a., at kontrol af sprogkompetencer for sundhedspersoner, som er arbejdstagere, kan udføres efter anmodning fra nationale organisationer, som i værtslandet repræsenterer arbejdsgivere, der ansætter sundhedspersonale. I tilfælde af selvstændige sundhedspersoner, kan kontrollen udføres efter anmodning fra relevante patientorganisationer i værtslandet.

- *Muligheden for at dimittender kan få anerkendt en "traineeship" fra en anden medlemsstat efter reglerne i direktivet*

Det gældende anerkendelsesdirektiv gælder ikke for personer, som har afsluttet deres studier, men ikke er fuldt kvalificerede til selvstændig udøvelse af deres erhverv.

EU-domstolen præciserede imidlertid i *Morgenbesser*-sagen, at reglerne i Traktaten om fri bevægelighed gælder for sådanne sager, og at medlemsstater ikke principielt kan forhindre personer i at gennemføre en lønnet prøvetid under kvalificeret fagmands ansvar, hvis de giver deres egne borgere mulighed for dette. Det foreslås på den baggrund, at medlemsstater skal sammenligne ansøgerens kvalifikationer med de kvalifikationer, der kræves nationalt, med henblik på at vurdere, om de kan anerkendes.

Det foreslås videre, at direktivet præciserer, at oprindelseslandet ikke principielt kan nægte at anerkende en praktikanttjeneste alene med den begrundelse, at den blev gennemført i udlandet.

- *Afklaring og opdatering af former for erhvervsvirksomhed, oplistet i direktivets bilag IV*

Inden for områderne, som er oplistet i bilag IV (eksempelvis håndværk, handel og industri) afhænger automatisk anerkendelse af to betingelser: 1) et vist antal års erfaring, som varierer i henhold til aktiviteten, og 2) en klar identifikation af den erhvervsmæssige aktivitet baseret på bilag IV i direktivet. I øjeblikket henviser bilag IV til FNs "International Standard Industrial Classification of All Economic Activities" (ISIC) nomenklatur, som for nogle områder kan dateres helt tilbage til 1950'erne og 1960'erne, og som derfor ikke er opdateret.

Bilag IV foreslås at blive opdateret af Europa-Kommissionen i overensstemmelse med forslaget om delegerede retsakter.

En fokuseret rådgivnings- og vejledningsfunktion fra medlemsstaternes kontaktpunkter for direktivet ("assistance centers")

Det foreslås, at de nuværende kontaktpunkter bliver de såkaldte "assistance centers", som fortsat skal bistå borgere, som ønsker at søge om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer m.v. Samarbejdet mellem assistance

centers foreslås formaliseret og styrket, så der opnås tættere samarbejde mellem disse centre og mellem centrene og kompetente myndigheder og medlemsstaternes Kvikskranke, der blev oprettet under servicedirektivet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Forslaget vil blive behandlet i Europa-Parlamentets udvalg for Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse (IMCO). Det forventes, at IMCO gennemfører en offentlig høring af forslaget og offentliggør en rapport omkring sommeren 2012.

IMCO har den 26. oktober 2011 offentliggjort en betænkning om modernisering af anerkendelsesdirektivet⁴. Indeholdt i betænkningen er bidrag fra Europa-Parlamentets udvalg for Beskæftigelse og Sociale Anliggender (EMPL) og udvalg for Miljø, Folkesundhed og Fødevarer (ENVI).

I betænkningen anbefaler udvalget bl.a., at der sker en forenkling af eksisterende anerkendelsesprocedurer til gavn for borgere, en ajourføring af visse eksisterende bestemmelser, en opgradering af den offentlige sundhed og sikkerhed samt en integration af erhvervsudøvere og øget tillid i systemet.

Som opfølgning på gennemførelsen af anerkendelsesdirektivet har IMCO den 25. oktober 2010 offentliggjort sit eget studie, som indeholder seks konkrete anbefalinger til forbedring af systemerne for erhvervmæssig anerkendelse med henblik på fjernelse af barrierer for arbejdskraftens frie bevægelighed⁵. Samtidig har IMCO gennemført en høring og en workshop for repræsentanter for medlemsstaternes parlamenter. Folketinget har den 29. september 2010 skriftligt besvaret høringen⁶.

5. Nærhedsprincippet

Europa-Kommissionen finder, at direktivforslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da forslaget kun indeholder bestemmelser, der er nødvendige for at nå målet om at sikre medlemsstaternes statsborgere ret til at udøve et erhverv som selvstændig eller lønmodtager i en anden medlemsstat end den, hvori de har erhvervet deres erhvervmæssige kvalifikationer. Sådanne bestemmelser kan efter Europa-Kommissionens opfattelse kun fastlægges på fællesskabsplan.

Regeringen skønner, at formålet med forslaget kun vil kunne opfyldes ved, at der fastsættes fælleseuropæiske regler for anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer. Dette fordi, at sikring af EU-borgernes traktatfaste ret til etablering og udveksling af tjenesteydelser på tværs af EU's grænser skønnes

⁴ Betænkning om gennemførelse af direktiv 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer (2011/2024(INI)): <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2011-0373+0+DOC+XML+V0/DA>

⁵ IMCOs studie vedrørende forbedring af systemerne for erhvervmæssig anerkendelse: <http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studies/download.do?language=da&file=32751>

⁶ Folketingets besvarelse af IMCOs høring: <http://www.eu-oplysningen.dk/upload/application/pdf/c099ccbc/09567.pdf>

at kræve fælleseuropæiske regler om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer.

6. Gældende dansk ret

Direktiv 2005/36/EF er gennemført ved lov nr. 123 af 13. februar 2007 om forenkling af adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv i Danmark, jf. lovbekendtgørelse nr. 189 af 12. februar 2010 om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark og med bekendtgørelse nr. 575 af 1. juni 2011 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer m.v. Hermed er den rettidige, overordnede gennemførelse af direktiv 2005/36/EF sikret.

Indeholdt i ovennævnte lovgivning er bestemmelser, som sammen med den respektive lovgivning for det enkelte erhverv, sikrer gennemførelsen af samtlige obligatoriske regler i direktivet. Loven og bekendtgørelsen indeholder tillige bestemmelser, som åbner for gennemførelse af direktivets dispositive regler. Loven trådte i kraft den 1. oktober 2007, og bekendtgørelsen trådte i kraft den 20. oktober 2007 og er senest blevet ændret med ikrafttræden den 15. juni 2011.

Direktivet er tillige gennemført i omkring 100 love og bekendtgørelser for de lovregulerede erhverv, der er berørt af direktivet.

7. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vil kræve tilpasning af den danske lovgivning, som implementerer anerkendelsesdirektivet, jf. lovbekendtgørelse nr. 189 af 12. februar 2010 om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark og bekendtgørelse nr. 575 af 1. juni 2011 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer m.v.

Derudover kan det - afhængig af lovgivningens konkrete udformning - være nødvendigt at ændre i den lovgivning, der regulerer enkelte erhverv.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget skønnes at have begrænsede statsfinansielle konsekvenser forbundet med bl.a. anvendelsen af IMI i forbindelse med udstedelse af erhvervspas og udvidelsen af kvikskranken til at omfatte alle lovregulerede erhverv, som er omfattet af anerkendelsesdirektivet. Det konkrete omfang af de begrænsede statsfinansielle konsekvenser skal analyseres nærmere.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Det forventes, at et revideret anerkendelsesdirektiv kan bidrage til fjernelse af barrierer for arbejdskraftens frie bevægelighed i EU og til skabelse af fle-

re job i EU og på den måde kunne have positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget skønnes ikke i sig selv at have administrative konsekvenser for erhvervslivet.

10. Høring

Styrelsen for Universiteter og Internationalisering har den 21. december 2011 sendt Europa-Kommissionens direktivforslag i høring i Specialudvalget for Konkurrenceevne, Vækst og Forbrugerspørgsmål med frist den 11. januar 2012. Der vil blive fremsendt et supplerende høringsnotat.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er på nuværende tidspunkt ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

12. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er umiddelbart positiv overfor forslag og initiativer, som skal effektivisere anerkendelsesproceduren og styrke borgernes adgang til de relevante informationer om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer.

Regeringen finder, at der bør opretholdes en passende balance mellem hensynet til arbejdskraftens fri bevægelighed og medlemsstaternes berettigede interesse i at sikre en forsvarlig erhvervsudøvelse. Regeringen er derfor positiv overfor forslag om at styrke kompetente myndigheders administrative samarbejde til gavn for borgere, der er modtagere af de ydelser, som er underlagt lovregulering.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.